

Preocupació per la temporada alta balear

D'entrada, enguany la temporada alta començarà amb un mes d'endarreriment respecte a la data que era habitual. La majoria d'hotels no obriran les portes fins a final de maig. Generalment, la temporada es considerava inaugurada l'1 de maig. Però tampoc no era estrany que començàs abans, segons com s'escaigués la Setmana Santa. De fet, enguany aquestes festes s'esqueien perfectament per a començar la temporada més prest. Alguns altres anys, quan eren igualment situades quasi a mig l'abril, els hotels contractaven la gent, obrien portes durant les dues setmanes festives i, en alguns casos, llavors donaven els dies de vacances establerts legalment per recomençar a final de mes. Enguany, ni de bon tros. Únicament han obert el 45% dels hotels.

Pasqua dolenta. Tot i que encara no se saben amb detall les dades relatives a l'arribada de turistes a les Balears durant les festes passades, l'ocupació que hi ha hagut als hotels oberts ha oscil·lat entre el 65% i el 70%. La dada segura que ha donat UGT és que la contractació laboral durant el període festiu ha estat més d'un 10% més baixa que no la de l'any passat. I cal recordar que la Pasqua del 2008 es va escaure en ple mes de març, pràcticament a l'hivern encara.

El comportament de l'ocupació durant els dies de Pasqua se sol considerar com un indicador fiable de com anirà la temporada alta. Amb l'antecedent d'enguany, no és estrany que creixi la preocupació amb vista a l'estiu, perquè les reserves es fan pregar molt. Tant la gran patronal –Confederació d'Associacions Empresariales de les Balears (CAEB)– com les sectorials de turisme alerten que les previsions són dolentes, tot i que confien en la contractació de darrera hora, a desgrat que sigui feta amb fortes reduccions de preu, cosa que aniria en detriment de la rendibilitat hotelera. Implícitament, el conseller de

Empresaris, polítics i sindicats veuen amb temor la temporada turística d'estiu.

Turisme, Miquel Nadal, ha donat la raó al pessimisme empresarial en afirmar la setmana passada –en un acte amb el president de la CAEB, Josep Oliverque, “veient com es troben les reserves, és cert que alguns hotelers han decidit de no obrir fins més tard, i justament per això farem tant com calgui perquè la temporada sigui la millor possible. Les reserves arriben molt tard i per això impulsarem al màxim les campanyes de promoció”.

La por es basa en l'actitud de dos dels tres grans mercats emissors: l'espanyol i el britànic. En l'alemany, s'hi confia perquè les reserves són més o menys iguals que els altres anys i res no fa pensar que els germànics deixin de passar les vacances a les Balears. Però els altres dos preocupen força. En el cas espanyol, la crisi econòmica ha fet que

moltes famílies s'ho pensin molt, a l'hora de gastar per les vacances. En molts casos, faran unes vacances més barates que no pas els anys anteriors i, en alguns altres, senzillament no en faran. Ja s'ha notat durant la Setmana Santa i ningú no es fa il·lusions per a l'estiu. Encara és més preocupant el comportament del turisme britànic. A la crisi general s'hi afegeix un factor monetari prou important. La lliura esterlina val gairebé igual que l'euro. Això significa que, mentre que les vacances allà són més assequibles per a nosaltres –durant la Setmana Santa Londres era ple de ciutadans dels Països Catalans–, als britànics, uns dies de vacances a les Balears se'ls han encarit moltíssim, a l'entorn a un 40% arran del canvi de moneda.

Ocupació laboral. El sector hotelier balear ocupa unes 100.000 persones, de les quals gairebé la meitat són fixos discontinus i la resta, eventuals o –una minoria– fixos. Les males notícies per a aquest col·lectiu fa créixer el nerviosisme. Enguany, la pujada dels sous serà gairebé inapreciable, d'un 0,4%. I la cosa pitjor és que, en endarrerir-se un mes la temporada, no tots seran contractats com era habitual, és a dir, per sis mesos. El gruix, els fixos discontinus, tenen assegurat pel conveni –vigent fins l'any que ve– un mínim de sis mesos de feina, a fi de poder cobrar la prestació de desocupació. Però passa que si una part important dels hotels obren un mes més tard l'amenaça que acabi afectant aquest col·lectiu és ben real. Malgrat

Durant aquesta Setmana Santa, a les Balears només han obert el 45% dels hotels, i no s'han pas omplert, ni de bon tros.

Cap sector sense crisi

Cap sector no crea ocupació a les Balears. Però els que més preocupen són els que aquests darrers anys han estat el motor de crear feina. La construcció i el comerç són els més importants, a banda el turisme hotelier. La construcció, que arribà a tenir prop de 60.000 treballadors –una xifra del tot insostenible–, resta a l'espera de les obres públiques anunciades. Però mentrestant, la preocupació no disminueix, en veient les dades que es van sabent. La inversió privada en contractació –tant d'habitatges particulars com d'obres d'empreses, especialment de modernització d'hotels– ha estat, durant els dos primers mesos del 2009, més d'un 40% inferior al mateix període de l'any passat. Segons el gerent de l'Associació de Constructores de les Balears, Manuel Gómez, aquesta xifra indica “que la crisi no ha tocat fons”. Les previsions d'aquesta associació amb relació a la inversió privada en construcció per a enguany i per al 2010 són clarament negatives, i alhora adverteix que l'obra pública que s'espera “no podrà compensar” la caiguda.

Si l'hoteleria va malament i la construcció es comporta igualment, la gran esperança que resta és el comerç. Aquest sector, només a Mallorca, ocupa més de 30.000 treballadors. Doncs bé, també aquest àmbit és fortament afectat per la crisi. Segons el Petit i Mitjà Comerç de Mallorca (Pimeco), les vendes d'aquest sector durant el darrer mig any han caigut de més de 150 milions d'euros. Les males campanyes de Nadal i de Pasqua en són bàsicament les responsables. Si normalment tanquen uns 800 comerços l'any, a causa de la rotació empresarial, enguany Pimeco espera que siguin uns 2.000, sobre uns 10.800 que formen el total. És a dir, que el diferencial –entre els tancaments habituals i els d'ara– imputable a la crisi arrossegarà gairebé un 10% dels establiments comercials mallorquins. Es tracta d'un comerç petit, normalment amb pocs treballadors i molta presència d'autònoms, però l'efecte multiplicador de la crisi a l'ocupació no és gens fútil: segons la patronal, ja s'han perdut uns 1.500 llocs de feina entre assalariats i autònoms, i les previsions d'enguany són preocupants: “Si el turisme va malament, hi haurà un enfonsament del teixit comercial”, diu Pimeco.

que el conveni els guarda de cobrar els sis mesos, ningú no se n'acaba de refiar. Els sindicats majoritaris, UGT i CC.OO, ja han alertat del perill que, si més no en alguns casos, s'incompleixi el conveni si les males perspectives acaben essent certes. Significativament, el dirigent d'UGT Manuel Pelarda va dir la setmana passada que “no tan sols ens preocupa que els fixos discontinus no puguin treballar els sis mesos previstos, sinó que no els cridin per començar a treballar”. Tan negre ho veuen alguns sindicalistes.

Aquesta por dels sindicats té lògica, perquè enguany quasi 8.000 fixos discontinus no han estat cridats per començar a fer feina. No se sap quants eventuals es troben en la mateixa situació. Però, entre els uns i els altres, i segons que reconeix la patronal hoteliera, poden sumar entre un 10% i un 15% del conjunt de treballadors no fixos. Cal recordar que hi ha uns 50.000 fixos discontinus i que dels 50.000 restants una part molt considerable són eventuals. En vista d'aquestes dades s'entén fàcilment la preocupació, perquè la desocupació a les Balears a final del mes de març afectava 75.152 treballadors. Si en aquests moments, en què hauria de disminuir per les contractacions hotelieres, continua augmentant, les perspectives per a final d'any fan tremolar.

Miquel Payeras

Breus

La crisi empeny bancs i caixes al negoci immobiliari

La crisi econòmica origina el traspass d'una gran cartera d'habitatges de mans de promotores i particulars a les entitats financeres. Obligades per les circumstàncies, estudien com gestionar aquests actius i prenen posicions per entrar de ple en un negoci, l'immobiliari, que no és el seu. De forma conjunta o individualment, caixes i bancs cerquen la manera de desfer-se dels habitatges d'obra nova i de segona mà que han adquirit en executar els crèdits impagats a promotors o procedents d'embarcaments. Entitats com el Santander, el BBVA, el Banc Popular,

Les entitats financeres tenen una gran cartera d'immobles d'impagats per vendre.

Caixa Catalunya, el Banc Pastor, Caixa Terrassa, Caixa Manresa, Caixa Tarragona o la Caixa Penedès venen la seva cartera d'immobles a empleats o clients, alguns amb rebaixes que sovint arriben al 30%.

Els Serratosos tanquen 4 de les 13 fàbriques d'Uralita

L'empresa Uralita, propietat dels valencians Serratosos, ha anunciat que tancarà 4 de les 13 fàbriques de teules i acomiadarà 140 treballadors dels 674 que formen la plantilla. De les plantes que es clausuraran, una és als Països Catalans: la de Santa Margarida i els Monjos (Alt Penedès). Les altres són a Alfaro (la Rioja), Sevilla i Zambrana (Àlaba). Uralita, filial del grup Nefinsa, atribueix la mesura a “la necessitat d'adaptar la capacitat productiva” de l'empresa, que l'any passat reduí la facturació d'un 20,4%. L'empresa dels Serratosos és present a 35 països.